

Je-li však nař. rozhodnutí kryto cit. předpisem spolk. zák., odpadá otázka, zda je kryto také čl. 2 a 3 zák. č. 125/1927 Sb. — — —

Č. 12.095.

Řízení správní. — Řízení před nss-em. — Spolkové právo: Pravoplatný zákaz činnosti politické strany, k němuž došlo podle rozhodnutí vlády před účinností zák. č. 201/33, má podle zákona (§ 22 odst. 2 a § 2 odst. 1 cit. zák.) za následek zákaz činnosti také místních, okresních a župních organizací strany takto zakázané; úřední výrok, kterým činnost těchto organizací byla ještě zvláště zakázána, nemůže se dotknouti nějakého subjektivního práva těchto organizací.

(Nález ze dne 26. října 1935 č. 18.604/35.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 12.094/35.

Věc: MUDr. Bedřich W. v K., Richard K. v D. jménem zastavených organizací německé národní strany a jménem vlastním (za oba adv. Dr. Valtr Maresch z Ústí n. L.), Dr. Arnošt P. v L., Dr. Heřman B. ve F. a Dr. Bedřich H. v S. jménem zastavených organizací téže strany (adv. Dr. Bedřich Hassold ve Stříbře) proti zemskému úřadu v Praze o zastavení a zákaz činnosti místních a župních organizací něm. nár. strany.

Výrok: Stížnosti Dra Bedřicha W., jako předsedy místní organizace německé národní strany v K. a Richarda K., jako předsedy župní organizace něm. nár. strany v K., pokud jsou podány ve vlastním jméně těchto osob, se odmítají pro nepřípustnost; jinak se tyto stížnosti, jakož i všechny ostatní zamítají pro bezdůvodnost.

Důvody: I. Výměry policejního komisařství v Karlových Varech ze 4. října 1933 byla podle 2. odst. § 28 a § 36 zák. z 15. listopadu 1867 č. 134 ř. z. a § 113 úst. listiny zastavena činnost místní a župní organizace německé národní strany v K. a další činnost této organizace byla podle čl. 2 a 3 zák. ze 14. července 1927 č. 125 Sb. zakázána. II. Totéž opatření bylo na témž právním základě učiněno výměrem okr. úřadu v Litoměřicích ze 4. října 1933 o místní a okresní organizaci něm. nár. strany v L., III. výměrem okr. úřadu ve Falknově n. O. ze 4. října 1933 o místní organizaci něm. nár. strany ve F. a IV. výměrem okr. úřadu ve Stříbře z 5. října 1933 o župní správě něm. nár. strany v S.

Rozhodnutími zem. úřadu v Praze ze 26. (I.) a 27. července 1934 (II.), z 11. září 1934 (III. a IV.) nebylo vyhověno odvoláním podaným proti uvedeným výměrům a tyto byly potvrzeny z těchto důvodů: Ad I. až IV.: Činnost místní i okresní resp. župní organizace něm. nár. strany byla výměry I. stolice zastavena na základě rozhodnutí vlády ze dne 4. října 1933. Zákon z 25. října 1933 č. 201 Sb. o zastavování činnosti a rozpouštění polit. stran v § 22 odst. 2 spojuje se zákazem činnosti strany, k němuž došlo podle rozhodnutí vlády před účinností tohoto zákona, stejné následky jako se zastavením její činnosti podle tohoto zákona.

Poněvadž měl při tom tento zákon na zřeteli také stranu »Deutsche Nationalpartei«, jejíž činnost před vydáním zák. č. 201/1933 Sb. zároveň s činností strany »Deutsche national-socialistische Arbeiterpartei« jediňe na základě usnesení vlády byla zastavena, staly se zákazy vyslovené na základě rozhodnutí vlády výměry I. stolice součástí samého zákona a vymykají se tudíž jakémukoliv dalšímu administrativnímu pořadu právnímu a úřednímu přezkoušení. — Ad II. Podle § 2 zák. č. 201/1933 Sb. jest ode dne, kdy zastavení činnosti strany nabylo platnosti, jakákoli další její činnost zakázána. — Ad I.—IV.: Uvedeným ustanovením § 22 odst. 2 cit. zák. dává se také autentický výklad § 28 spolk. zák. v ten smysl, že se výslovně uznává, že bylo možno před vydáním zák. č. 201/1933 Sb. zakročit proti polit. stranám, a tudíž také proti něm. nár. straně a jejím organisacím, podle zákona spolkového.

Na tato rozhodnutí jsou podány stížnosti MUDrem Bedřichem W. jako předsedou místní organisace a Richardem K. jako předsedou župní organisace německé národní strany v K., v obou případech ve vlastním jméně a jménem vedení strany (I.), Drem Arnoštem P. jako předsedou místní a okresní organisace něm. nár. strany v L. (II.), Drem Heřmanem B. jako předsedou místní organisace něm. nár. strany v F. (III.) a Drem Bedřichem H. jako předsedou župní správy něm. nár. strany v S. (IV.). V těchto stížnostech se uvádí v podstatě, že výměry úřadů I. stolic, kterými činnost organisací něm. nár. strany byla zastavena, nejsou intimáty rozhodnutí vlády, nýbrž jsou samostatnými rozhodnutími úřadů I. stolic, které nebyly vydány na základě rozhodnutí vlády podle § 22 odst. 2 zák. č. 201/1933 Sb., nýbrž na základě spolkového zákona, že spolk. zákona na politické strany použití nelze a je porušením zásady rovnosti všech před zákonem, když předpisů spolk. zákona bylo použito na něm. nár. stranu přes to, že všechny polit. strany vznikly a trvají nedbajíce tohoto zákona. Nař. rozhodnutí nejsou podle názoru stížností odůvodněna ani věcně, neboť činnost zastavených organisací byla zcela zákonnou.

Uvažuje o těchto stížnostech, musil nss předem odmítnouti jako nepřipustné stížnosti MUDra Bedřicha W. jako předsedy místní organisace něm. nár. strany v K. a Richarda K. jako předsedy župní organisace téže strany v K., pokud jsou podány ve vlastním jméně těchto osob, poněvadž nař. rozhodnutí, kterými byly potvrzeny zákazy činnosti místní a župní organisace něm. nár. strany v K. a jež jsou brána v odpor stížnostmi podanými k tomuto soudu, směřují jen proti místní a župní organisaci něm. nár. strany v K. jako takové a jsou tedy jen tyto organisace povolány, aby se proti nim bránily. O stížnostech MUDra Bedřicha W. a Richarda K., pokud jsou podány jménem zastavených organisací něm. nár. strany, jakož i o stížnostech všech ostatních st-lů, které jsou podány rovněž jménem zastavených organisací něm. nár. strany, uvážil nss toto:

Podle 2. odst. § 22 zák. č. 201/1933 Sb. se zákazem činnosti strany, k němuž došlo podle rozhodnutí vlády před účinností tohoto zákona, jsou spojeny stejné následky jako se zastavením její činnosti podle to-

hoto zákona. Následky, jež jsou spojeny se zastavením činnosti strany podle zák. č. 201/1933 Sb., jsou uvedeny v části II. tohoto zákona v §§ 2—13. V § 2 odst. 1 se uvádí, že »ode dne, kdy zastavení činnosti strany nabude platnosti, jest jakákoliv její další činnost zakázána.« Se zřetelem na toto zákonné ustanovení jest ode dne, kdy zastavení činnosti strany nabylo platnosti, zakázána i činnost místních, okresních a župních organisací polit. strany, jejíž činnost byla zastavena, neboť tyto organizace jsou jen články polit. strany a sluší proto jejich činnost pokládati za činnost polit. strany samotné. Je-li však zákonným následkem pravoplatného zastavení činnosti polit. strany, že je zakázána také činnost jejich místních, okresních a župních organisací, nemůže se dotknouti práv místní, okresní nebo župní organizace úřední výrok, kterým v době, kdy činnost polit. strany byla podle zák. č. 201/1933 Sb. pravoplatně zastavena, se činnost místní, okresní nebo župní organizace polit. strany takto zastavené ještě zvláště zakazuje. Poněvadž podle cit. ustanovení 2. odst. § 22 zák. o zastavování činnosti a o rozpouštění politických stran se zákazem činnosti strany, k němuž došlo podle rozhodnutí vlády před účinností tohoto zákona, jsou spojeny stejné následky jako se zastavením činnosti strany podle tohoto zákona, nutno dojít k závěru, že pravoplatný zákaz činnosti strany, k němuž došlo podle rozhodnutí vlády před účinností zák. č. 201/1933 Sb., má podle zákona za následek, že je zakázána činnost také místních, okresních a župních organisací polit. strany takto zakázané. Úřední výrok, kterým činnost těchto organisací byla ještě zvláště zakázána, nemůže se dotknouti nějakého subjektivního práva těchto organisací. Podle § 2 zákona o ss je nss povolán chrániti jen subjektivní práva, jež byla úředním výrokem dotčena. Není-li subjektivního práva místních, okresních nebo župních organisací polit. strany, jejíž činnost byla zastavena podle 2. odst. § 22 zák. č. 201/1933 Sb., které by naznačeným úředním výrokem mohlo býti dotčeno, nemůže míti úspěchu stížnost podaná na takovýto úřední výrok zmíněnými organizacemi.

Nss, zkoumaje věc s tohoto hlediska, musil vzít zřetel na to, že činnost něm. nár. strany, jejímiž články jsou organizace dnes si stěžující, byla zastavena výměrem okr. úřadu v Č. Lípě ze 4. října 1933, že tento výměr byl potvrzen v cestě instanční rozhodnutím zem. úřadu v Praze ze 16. dubna 1934 a že toto rozhodnutí bylo něm. nár. straně doručeno 2. června 1934. Tímto doručením nabyl právní moci zákaz činnosti něm. nár. strany, vyslovený uvedeným výměrem okr. úřadu v Č. Lípě, k němuž — jak se uvádí v rozhodnutí zem. úřadu v Praze ze 16. dubna 1934 — došlo na základě rozhodnutí vlády ze 4. října 1933, tedy před účinností zák. č. 201/1933 Sb. Podle toho, co bylo uvedeno výše, měl tento pravoplatný zákaz činnosti něm. nár. strany za následek, že bylo zakázáno rozvíjeti jakoukoli činnost místními, okresními a župními organizacemi jmenované polit. strany, tedy i organizacemi dnes si stěžujícími, a nemohla se proto dotknouti nějakých subjektivních práv těchto organisací nár. rozhodnutí, jimiž po pravoplatnosti zákazu činnosti něm. nár. strany byla jejich činnost ještě zvláště zastavena.